

Motion till riksdagen 2005/06:Sk469

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)**

Frilansare inom scenkonsten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om frilansare inom scenkonsten.

Motivering

Kulturinstitutionerna inom teater, musik och dans i Sverige kännetecknas av att verksamheten är beroende av en kår av högt kvalificerade yrkesutövare som inte är tillsvidareanställda, utan har olika former av tidsbegränsade anställningar.

Samtliga teater-, musik- och dansinstitutioner anlitar frilansande personal vid sidan av fast anställd personal. Dessa tillfälliga anställningar kan avse enstaka föreställningar eller viss produktion och är en förutsättning för institutionens verksamhet. Dessa från arbetsmarknaden i övrigt avvikande anställningsförhållanden har tillkommit bl.a. av kulturpolitiska skäl för att möjliggöra ett kvalitativt och rikt kulturutbud i hela landet.

Ett uttryck för detta är tillkomsten av TeaterAlliansen, vilket statsmakterna medverkat till, och som innebär en ny form av anställning för frilansande skådespelare. Parterna har också genom kollektivavtal disponerat delar av lagen om anställningsskydd (LAS).

Flertalet frilansande konstnärer är bosatta i storstäderna och främst Stockholm eftersom de flesta arbetstillfällena finns där. Detta innebär att kulturinstitutionerna ute i landet måste anlita personal som inte är bosatt på orten. Utöver lön eller arvode står därför institutionen, i enlighet med kollektivavtal på området, för övernattnings- och resekostnader samt traktamente för denna personal. Dessa ersättningar betraktades vanligen av institutionerna som ej skattpliktiga och arbetsgivaravgifter inbetalas inte i enlighet med reglerna om skattebefriade tjänsteresor. När arbete utförs utanför "tjänstestället" enligt 12 kap. 8 § inkomstskattelagen, anses bostaden vara "tjänsteställe", om arbetet pågår en begränsad tid på varje plats enligt vad som gäller för vissa arbeten inom byggnads- och anläggningsbranschen och liknande branscher.

Fel! Okänt namn på

Vid flera kulturinstitutioner har genomförts skatterevisioner varvid skattemyndigheterna gjort gällande att detta handlar om resor till och från arbetet och att därmed kostnadsersättningarna är skattepliktiga och skall ligga till grund för arbetsgivaravgifter. Skattemyndigheternas beslut har under lång tid, ca 20 år, överklagats till läns- och kammarrätter. Först i augusti 2004 har frågan fått en slutlig rättslig prövning genom regeringsrättens underrättelse, mål nr 2896-2898-04, att inte meddela prövningstillstånd.

För ett rikt och decentraliserat kulturliv krävs att skattereglerna inte motverkar den rörlighet som är en förutsättning för att en frilansarbetsmarknad skall fungera.

Skattemyndigheternas bedömning av denna verksamhet förrycker förutsättningarna för teater- dans och musikverksamheten utanför storstadsområdena och då främst Stockholm. Risker är uppenbara att koncentrationen av de yrkesverksamma ytterligare förstärks till storstadsområdena. Den negativa effekten blir således dubbel; fler av frilansarna bosätter sig i Stockholm och institutionernas möjlighet att anlita dem minskar. Det senare dock under förutsättning att anslagen till institutionerna inte kraftigt ökar. Dessutom bör noteras att skattemyndigheternas tolkning ytterligare missgynnar i Sverige bosatta konstnärer i skattehänseende jämfört med utländska konstnärer som gästspelar i Sverige eller konstnärer som valt att "sätta sig på bolag".

Stockholm den 30 september 2005

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)